

Helsingissä 30.5.2008

(8.5.2007 hyväksyttyä ohjetta on päivitetty punaisella merkityiltä osin)

Uimaopetus turvallisemmaksi

Opetushallitus, Suomen Kuntaliitto, Opetusalan Ammattijärjestö OAJ ja Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto ovat yhteistyössä laatineet seuraavat ohjeet turvallisen uimaopetuksen järjestämiseksi

Lisätietoja antavat:

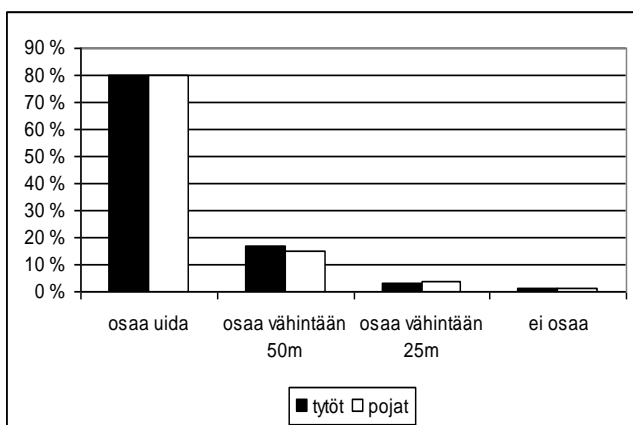
Matti Pietilä OPH puh. 040 – 348 7216, Mia Sarpolahti OPH puh. 040 – 348 7420, **Juha Karvonen Suomen Kuntaliitto puh. 09 – 771 2732, Markku Poutala OAJ puh. 020 748 9633 ja **Riitta Vienola** puh. SUH 09 – 343 6560**

UIMAOPETUS KOULUISSA

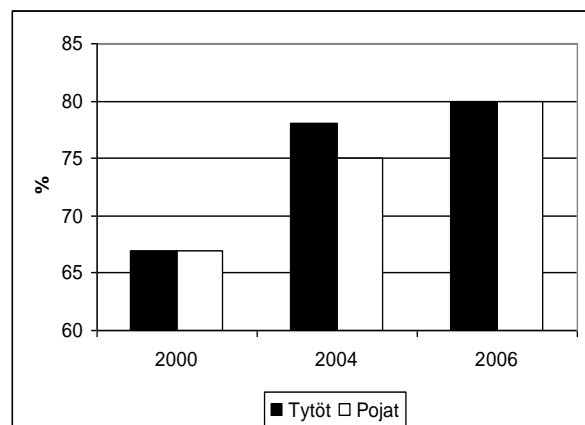
1. Uimataito Suomessa 2006

Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto ry (SUH), LIKES -tutkimuskeskus sekä Opetushallitus ovat selvittäneet kuudesluokkalaisten lasten uimataitoa vuosina 1999, 2000, 2004 ja 2006. Tutkimuksissa on käytetty pohjana uimataidon pohjoismaista määritelmää: henkilö on uimataitoinen, jos hän syvään veteen pudottuaan osaa uida 200 metriä, josta 50 metriä selällään.

Kuudesluokkalaista tytöistä ja pojista 80 prosenttia ilmoitti vuonna 2006 osaavansa uida vähintään 200 metriä, josta 50 metriä selällään. Täysin uimataidottomia oli tutkimuksen mukaan yksi prosentti kuudesluokkalaista. Kuudesluokkalaisten uimataito on parantunut selvästi, kun tuloksia verrataan vuoden 2000 tuloksiin. Tuolloin sekä tytöistä että pojista 67 prosenttia osasi uida.

Kuudesluokkalaisten uimataito vuonna 2006

Uimataitoisten 6. luokkalaisten osuus vuosina 2000 – 2006.

Lähde: Hakamäki, M ja Rajala, K. 2006. Kuudesluokkalaisten ja aikuisten uimataito Suomessa 2006. Liikunnan ja Kansanterveyden julkaisuja 183. Jyväskylä: Jyväskylän yliopistopaino.

Opetushallituksen vuonna 2004 antamien perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan perusuimataito kuuluu vuosiluokkien 1–4 liikunnan opetuksen tavoitteisiin. Vuosiluokkien 5–9 tavoitteena on, että oppilas kehittää uimataitoaan ja opettelee vedestä pelastamisen taitoja.

Suomessa hukkui vuonna 2006 yhteensä 174 henkilöä, joista uudessa 46. Kesäkuukausina (kesäkuu-elokuu) hukkumiskuolemia sattui 103. Oman uima- ja pelastautumistaidon lisäksi jo lapsesta lähtien on hyvä oppia tuntemaan vastuuta lähimmäisestä veden äärellä ja vedessä liikuttaessa. Uimataito on suomalaisille kansalaistaito.

Kouluissa annettavalla uima- ja vesipelastusopetuksella on suuri merkitys vesiliikunnan turvallisuuden edistämisessä maassamme.

2. Uimaopetusta ohjaavat normit

Vastuu turvallisesta opiskeluympäristöstä

Perusopetuslain 29 §:ssä säädetään oppilaan subjektiivisesta oikeudesta turvalliseen opiskeluympäristöön, jolla tarkoitetaan sekä fyysistä että psyykkistä ympäristöä.

Turvallisesta opiskeluympäristöstä ovat vastuussa opetuksen järjestäjä opetuksen voimavaroja ja toimintaympäristöä koskevien päätösten tekijänä, rehtori kaikesta oman koulunsa toiminnasta vastaavana sekä asianomainen opettaja oman opetuksensa käytännön järjestäjänä. Toiminnan suunnittelun merkitys sekä velvollisuus varmistaa opetusjärjestelyjen turvallinen ja häiriötön sujuminen korostuvat erityisesti järjestettäessä opetusta normaalin koulun alueen ulkopuolella (esimerkiksi uimaopetus).

Säännös asettaa siis opetuksen järjestäjälle velvollisuuden toimia niin, että oikeus turvalliseen opetusympäristöön toteutuu kaikissa olosuhteissa. Koulussa rehtori ja opettaja ovat velvollisia ryhtymään toimenpiteisiin tiedossaan olevan oppilaan turvallista opetusta vaarantavan tekijän poistamiseksi. Jos he eivät näin tee, toimivat he vastoin virkavelvollisuuksiaan, ja voivat vahingon sattuessa joutua syytteeseen ja tulla tuomituksi rikoksesta ja/tai virkarikoksesta rangaistukseen. Lisäksi opetuksen järjestäjä voi joutua korvaamaan laiminlyönnistä oppilaalle aiheutuneen vahingon. Jos liikunnan opetusta annetaan normaalien koulutilojen ulkopuolella ja opetuksen antamisesta käytännössä vastaavat muut kuin koulun opettajat, opetuksen järjestäjä on velvollinen huolehtimaan myös siitä, että ulkopuolisilta hankittavat palvelut on asianmukaisesti järjestetty ja turvallisia sekä suorituspaikat kunnossa.

Opetusryhmien muodostaminen

Perusopetuslain 30 §:n nojalla oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman mukaista opetusta. Uimaopetusta järjestettäessä on syytä kiinnittää erityistä huomiota 30 §:n 2 momenttiin, jonka mukaan opetusryhmät tulee muodostaa sellaisiksi, että opetuksessa voidaan saavuttaa opetussuunnitelmassa asetetut tavoitteet.

Opetussuunnitelman perusteet

Opetushallitus on vuonna 2004 (määräys 1–3/011/2004) vahvistanut perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa liikunnan opetusta säännellään kohdassa 7.18 ”Liikunta”, jossa on myös uimaopetusta koskevat tavoitteet ja keskeiset sisällöt.

Uimaopetuksen tavoite 1–4-luokkalaisten osalta on, että oppilas oppii hyvinvointia edistäviä ja turvallisia liikuntatapoja sekä perusuimataidon. Opetuksen keskeinen sisältö 1–4-luokilla on veteen totuttautuminen ja uintiharjoitukset. Puolestaan 5–9-luokkalaisten osalta uimaopetuksen tavoitteena on, että oppilas kehittää uimataitoaan ja opettelee vedestä pelastamisen taitoja. Opetuksen keskeinen sisältö 5–9-luokilla on uinti ja vesipelastus.

Opetuksen järjestäjän opetussuunnitelma ja koulun vuosisuunnitelma

Valtakunnallisten opetussuunnitelman perusteiden pohjalta opetuksen järjestäjä on velvollinen laatimaan tarkemman perusopetuslain 15 §:n mukaisen opetussuunnitelman. Opetussuunnitelmassa on suositeltavaa antaa myös tarkemmat määräykset uimaopetuksesta. Jos olosuhteet ja paikalliset resurssit huomioon ottaen jokin valtakunnallisen opetussuunnitelman mukainen opetuksen keskeinen sisältö on kohtuuttoman vaikea toteuttaa, se voidaan perustellusti korvata toisella sisällöllä.

Lisäksi opetuksen järjestäjän tulee perusopetusasetuksen 9 §:n nojalla hyväksyä lukuvuosittain opetussuunnitelmaan perustuva ns. vuosisuunnitelma. Vuosisuunnitelmassa määrätään opetuksen yleisestä järjestämisestä, opetustunneista ja opetuksen yhteydessä järjestettävästä muusta toiminnasta sekä työajoista, koulun ulkopuolella annettavasta opetuksesta sekä muista tarpeellisista opetuksen järjestämiseen liittyvistä asioista.

Vuosisuunnitelmaan otetaan myös tarkemmat määräykset uimaopetuksen järjestämisestä. Näin määritellään, mikä toiminta on koulun vastuulla. Koulun uimaopetus on koulun vastuulla riippumatta siitä, missä se järjestetään ja kenen toimesta opetusta käytännössä annetaan.

Liikunnan opetusta järjestettäessä hyödyllistä lisätietoa on saatavissa mm. seuraavista lähteistä:

- Opetushallituksen ”Turvallisuus ja työsuojelu liikunnan opetuksessa” -julkaisu (2001)
- Opetushallituksen EDU.fi- sivustojen liikunnan Avauksia opsiin (2.9.2004)
<http://www.edu.fi/page.asp?path=498,1329,1528,33276>
- Kuluttajaviraston ohjeet uimahallien ja kylpylöiden turvallisuuden edistämiseksi (16.8.2002) <http://www.kuluttajavirasto.fi/user/loadFile.asp?id=3946>
- Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliiton suositukset
<http://www.suh.fi/toiminta/uimaopetus/>
- Suomen Kuntaliitto: Liikuntapaikkojen turvallisuus (15.1.2002)
http://www.kunnat.net/k_peruslistasivu.asp?path=1;29;351;536
- Asetus koulu- ja päivähoitokuljetusten kuormituksesta ja turvallisuusjärjestelyistä 21.6.2006/553
- Uimapaikan omat järjestyssäännöt

Opetuksen järjestäjän tulee lisäksi huolehtia siitä, että kaikki sen omat uimaopetuksen järjestämiseen liittyvät ohjeet ja sopimukset ovat ajan tasalla ja kaikkien uimaopetuksen järjestämisestä ja toteuttamisesta vastuussa olevien tiedossa.

3. Turvallisuudesta uimaopetuksessa

Tuomioistuinten tuomiot uimaopetuksen yhteydessä sattuneiden onnettomuuksien jälkeen ovat osoittaneet, että opettaja on viime kädessä jakamattomassa vastuussa uimaopetuksen turvallisesta toteuttamisesta. **Eli opettaja vastaa kokonaisuutena uimaopetuksen turvallisesta järjestämisestä myös silloin, kun varsinaisesta uimaopetuksesta huolehtii uimaopettaja ja paikalla on myös uimahallin valvontahenkilökuntaa. Tämä edellyttää, että opettaja on koko uimaopetuksen ajan läsnä**

uimaopetuksessa. Uimaopettaja vastaa tietenkin omalta osaltaan antamastaan opetuksesta ja sen turvallisuudesta.

Opetuksen järjestäjän, yleensä kunnan, tehtävänä on taata turvallinen opetusympäristö kaikessa koulun toiminnassa. Erityinen vastuu opetuksen järjestäjälle lankeaa silloin, kun opetustilat tai opetusolosuhteet eivät ole yksinomaan sen määrättävissä tai hallittavissa. Tällainen tilanne syntyy tavallisesti koulun ulkopuolisessa toiminnassa kuten leirikoulussa, kouluretkellä ja liikunnassa, jossa opetuspaikat on etsittävä koulun tilojen tai pihapiirin ulkopuolelta.

Tuomioistuinten ratkaisuista on tehtävissä seuraavia johtopäätöksiä: Uimaopetustilan fyysiset olosuhteet on oltava sellaiset, että opetus yleensä on turvallista. Altaat, niiden sijoittelu, liikkuva, suihkuava tai väreilevä vesi, mahdolliset muut uimarit ja uimahallin valvontahenkilöstö vaikuttavat kaikki kokonaisarviointiin, jonka perusteella tehdään ratkaisut uimaopetuspaikan käyttämisestä koulun opetuksessa.

Opetuksen järjestäjän tehtävänä on sopia uimaopetuspaikan ylläpitäjän kanssa ehdoista, joilla opetus voidaan turvallisesti toteuttaa. Uimaopetusta voidaan siis toteuttaa vain silloin, kun se on järjestettävissä turvallisesti ja käytännön järjestelyt vastaavat tehtyjä sopimuksia.

Opetuksen järjestäjät ja koulut joutuvat yleensä toteuttamaan uimaopetuksen joko kunnan tai yksityisen uimahallissa, joka on tarkoitettu ja rakennettu myös yleiseen maksulliseen käyttöön. Viime aikoina uusia uimahalleja on rakennettu ja vanhoja saneerattu viihdeuimaloiksi varustamalla tai lisäämällä niihin uusia altaita ja altaita, joissa on poreilevaa tai suihkuavaa vettä. Muutokset ovat lisänneet oleellisesti turvallisuusriskejä.

Opettaja, joka on vastuussa toteuttamastaan uimaopetuksesta, huolehtii siitä, että opetusolosuhteet ovat turvalliset. Kunkin opettajan opetusryhmän kokoa määriteltäessä täytyy ottaa huomioon oppilaiden ikä ja oppilaiden erityisolosuhteet. Opettajan tehtävä on varmistua kuten muutenkin ennen opetuksen aloittamista, että opetus voidaan toteuttaa myös uimaopetuksessa tinkimättä turvallisuudesta. Jollei näin olosuhteiden, valvovien opettajien tai muun valvovan henkilökunnan puutteen johdosta voida tehdä, uimaopetus on siirrettävä toiseen ajankohtaan tai muuhun turvalliseen uimaopetuspaikkaan.

4. Suosituksia uimaopetuksen toteuttamiseksi

Luokkien uintivuorot

Opetuksen järjestäjä tekee sopimukset käytettävien uimapaikkojen ylläpitäjän kanssa varmistuttuaan niiden turvallisuudesta. Opetuksen järjestäjän on hyvä laatia koulujaan koskeva koko lukuvuoden kattava suunnitelma aikatauluineen yhteistyössä koulujen ja uimahallien kanssa.

Koulun on hyvä tarkentaa vielä ennen uimaopetusjakson alkua luokkien ja oppilaiden määrät uimaopettajalle.

Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliiton suosituksen mukaan yhtä **pätevää uimaopettajaa kohti voi alkeisuimakoulussa olla 10 uimataidotonta oppijaa. Riittävän pienet ryhmäkoot antavat paremmat mahdollisuudet eriyttämiseen sekä turvallisen ja laadukkaan uimaopetuksen toteuttamiseen. Jatko- ja taito-/tekniikkauimakoulussa**

opetusryhmän koko voi suosituksen mukaan olla enintään 20 oppijaa yhtä pätevää uimaopettajaa kohti.

Kulkeminen uimahalliin ja uimapaikalle

Myös uimapaikalle siirtyminen on koulun vastuulla. Siirtymistavoista tulee päättää etukäteen.

Uimahallikuljetusten järjestämisessä noudatetaan koulu- ja päivähoitokuljetusten kuormituksesta ja turvallisuusjärjestelyistä annettua asetusta 21.6.2006/553, joka on ollut voimassa 1.8.2006 alkaen. Ministeriön liikenneturvallisuusyksikkö on laatinut asetusta koskevan muistion 16.6.2006. Asetusta noudatetaan kaikilla koulun säännölliseen toimintaan liittyvillä matkoilla, jotka tehdään tilausliikenteenä.

Käytännön ohjeita toiminnasta uimahallilla (ja soveltuvin osin myös muissa uimaopetuspaikoissa)

1. Koululla on uimaopetusta järjestäessään ja toteuttaessaan velvollisuus huolehtia siitä, että valvovia ryhmän opettajia on sekä tytöille että pojille. Ryhmän opettajan on tunnettava oppilaat ja heidän mahdolliset erityisrajoitteensa ja -tarpeensa. Jollei tämä ole mitenkään mahdollista, asia on otettava huomioon järjestelyissä ja siitä on ilmoitettava ennakkoon uimaopettajalle.
2. Ryhmän saavuttua uimahalliin opettaja noutaa uimahallin palvelupisteestä ryhmän avaimet ja ilmoittaa palvelupisteeseen uimaopetukseen osallistuvien oppilaiden lukumäärän.
3. Ensimmäisellä uintikerralla uimaopettaja odottaa ryhmää uimahallin aulassa. Ennen pukuhuoneisiin siirtymistä uimaopettaja kertoo uimahallin yleiset järjestyssäännöt ryhmän kanssa. Ryhmän opettajan on varmistettava, että myös ensimmäisellä kerralla poissaolleet oppilaat saavat tiedon järjestyssäännöistä.
4. Ryhmän opettaja vie oppilaat puku- ja pesutiloihin. Opettaja valvoo, että oppilaat peseytyvät ilman uima-asua, kastellen myös hiukset. Pitkähiuksiset koululaiset käyttävät uimalakkia tai laittavat hiukset kiinni. Ennen altaalle siirtymistä käydään myös tarvittaessa WC:ssä.
5. Oppilaan uima-asu on uimapuku tai uimahousut. Shortsien käyttö uima-asuna on kielletty.
6. Opettajan on ennen allastiloihin siirtymistä varmistettava, että kaikki opetuksen turvallisuutta vaarantavat tekijät on uimaopetuksen ajaksi otettu pois käytöstä. Tällaisia ovat esimerkiksi liikkuva, suihkuava tai väreilevä vesi. Myös mahdolliset muut uimarit ja valvontahenkilöstön läsnäolo on otettava huomioon.
7. Ryhmän opettaja ohjaa oppilaat odottamaan uimaopetuksen alkua ennalta sovittuun paikkaan, josta uimaopettaja ottaa ryhmän haltuunsa. Uimaopettaja ohjaa oppilaat ja opettajan ryhmälle varattuun uintitilaan. **Oppilaita ei saa päästää allastiloihin yksitellen tai antaa heidän siirtyä omin päin altaalle. Myös opetuksen päättyessä tulee varmistaa, että kaikki oppilaat poistuvat allastiloista yhtä aikaa.**

8. Ryhmän opettaja seuraa uimaopetuksen etenemistä koko oppitunnin ajan altaan viereltä tai osallistumalla itse uimaopetukseen. **Opettaja on uimahallissa virantoimituksessa ja näin ollen vastuussa oppilaista koko oppitunnin ajan.**

Uimaopettaja vastaa opetuksen pedagogisesta sisällöstä. Uimahallin henkilöstöllä on aina yleinen valvontavastuu.

9. Oppilaan vammasta tai sairaudesta johtuvista rajoituksista uimaopetuksessa ja niihin liittyvistä lääkityksistä sekä ensiaputoimenpiteistä on hyvä ilmoittaa uimaopettajalle. Terveystiedot ovat salassa pidettäviä tietoja, joten huoltajilta on pyydettävä lupa ennen näiden tietojen antamista uimaopettajalle.

10. Opetuksen päätyttyä ryhmän opettaja huolehtii, että oppilaat poistuvat uimaopetustilasta sovittujen ohjeiden mukaisesti.

Uimaopetuksen tuntimäärät

Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliiton suositus peruskoulun uimaopetuksen tavoitteiden saavuttamiseksi on, että uimaopetusta annetaan vuosiluokkaa kohden kuusi tuntia lukuvuodessa.

Arviointi

Uimaopetuksen arviointiperusteet ovat perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2004 mukaiset.

Liikunnanopetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt vuosiluokille 1–4 sekä kuvaus oppilaan hyvästä osaamisesta 4. luokan päättyessä löytyy alla olevasta linkistä.

<http://www.edu.fi/page.asp?path=498,1329,1528,33276,33287>

Liikunnanopetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt vuosiluokille 5–9 sekä kuvaus oppilaan hyvästä osaamisesta 9. luokan päättyessä löytyy alla olevasta linkistä.

<http://www.edu.fi/page.asp?path=498,1329,1528,33276,33288>

Uimaopettaja arvioi yhdessä ryhmän opettajan kanssa oppilaan uimataitotason suhteessa asetettuihin tavoitteisiin.

Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto ry on määrittänyt luokkakohtaiset tavoitteet ja esimerkkisisällöt sekä arviointiperusteet. Myös nämä pohjautuvat perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin: SUH:n laatimat luokkakohtaiset tavoitteet ja esimerkkisisällöt löytyvät alla olevasta linkistä.

http://www.suh.fi/toiminta/uimaopetus/luokkakohtaiset_tavoitteet_ja_es/

Muuta koululaisten uintitoimintaa

Uimahallin uimaopettajat ja uinninvalvojat ottavat vastaan uintimerkkisuorituksia. Opettajan on hyvä kannustaa oppilaita omaehtoiseen uintitoimintaan.

Koululaisten uintikilpailuissa on sarjoja kilpa- ja harrasteuimareille.

5. Esimerkkejä oikeustapauksista

Alla on kuvattu uimaopetuksen yhteydessä sattuneiden onnettomuuksien tuomioistuinratkaisuja. Ne osoittavat, miten tärkeää on noudattaa edellä kirjoitettuja ohjeita onnettomuuksien välttämiseksi ja opettajan vastuun kannalta tärkeiden seikkojen huomioon ottamiseksi.

Hukkumisonnettomuus Pohjanmaalla 1971

Opettaja oli uimahalliin suuntautuneen uintiretken valvojana ottanut retkelle mukaan 56 oppilasta, vaikka ryhmän enimmäiskoko oli 40 oppilasta. Opettaja oli uintiajan loppupuolella mennyt oppilaiden kanssa pesu- ja saunatiloihin, vaikka osa oppilaista oli jäänyt uimaan. Oppilas hukkui ja uimahallin asiakas oli löytänyt oppilaan n. 15 minuutin kuluttua. Opettaja tuomittiin hovioikeudessa sakkoihin kuolemantuottamuksesta ja laiminlyönnistä tehdystä virkavirheestä.

Hukkuminen opintoretkellä kylpylässä keväällä 1991

Kaksi opettajaa ja koulun keittäjä olivat opintoretken yhteydessä menneet 12 ala-asteen oppilaan kanssa kylpylään. Opettajat poistuivat allastiloista ja varmistuivat, ettei 1. ja 2. luokan oppilaita jäänyt altaalle. Uimataitoisten vanhempien oppilaiden sallittiin jatkaa uimista. Oppilas hukkui kylpylän ison altaan syvimpään kohtaan. Hukkunut oppilas oli uimataidoton. Jutussa ei kyetty selvittämään, oliko hukkuminen tapahtunut ennen opettajien poistumista allastiloista vai sen jälkeen.

Hovioikeuden mielestä opettajien olisi kuulunut valvoa oppilaiden turvallisuutta uinnin aikana. Uimalan valvojien toiminta tai laiminlyönnit eivät poistaneet opettajien velvollisuutta valvoa oppilaiden turvallisuutta tai opettajien vastuuta. Opettajien olisi tullut huolehtia siitä, etteivät oppilaat oleskelleet vaarallisessa paikassa kylpylässä ja että altaisiin ei jäänyt heidän poistuttuaan oppilaita.

Valvojien ja oppilaiden lukumäärän suhdetta hovioikeus piti oikeana. Hovioikeus kiinnitti myös huomiota siihen, että ennen retkeä oppilaille oli selvitetty olosuhteita kylpylän altailla. Valvonnan ongelmana hovioikeus piti erityisesti kylpylätilojen rakennetta siltoineen ja erilaisine altaineen. Myös erilaisten vesilaitteiden poreet ja virtaukset lisäsivät valvonnan tarvetta.

Molemmat valvovat opettajat tuomittiin sakkoihin tuottamuksellisesta virkavelvollisuuksien rikkomisesta ja kuolemantuottamuksesta. Keittäjää vastaan ei nostettu syytettä lainkaan. Kunta tuomittiin opettajien työnantajana maksamaan vahingonkorvaukset.

Hukkumisonnettomuus Päijänteellä 1996

Koulun käyttämä uimahalli oli ollut remontoitavana. Opettaja oli sen vuoksi järjestänyt 3. ja 4. luokan 14 oppilaalleen opetussuunnitelman mukaisen uinniharjoittelun uimataidon saavuttamiseksi läheisellä yleisellä uimarannalla. Ranta oli matala 45 metriin rannasta, minkä jälkeen järvi syveni nopeasta. Äkkisyvän rajaa ei oltu merkitty veteen.

Opettaja oli tiedottanut uimaopetuksesta oppilaiden huoltajille. Turvallisuuden varmistamiseksi oli sovittu, että opettaja meni ensin uimaan ja asettui merkiksi äkkisyvän alkamisesta. Oppilaita oli myös varoitettu äkkisyvästä.

Neljännellä uimakerralla yksi oppilas hukkui. Oppilaat olivat pukeutuneet jo aikaisemmin uima-asuun ja kiiruhtaneet uimaan ennen opettajaa. Oppilaat olivat syöksyneet äkkisyvän rajalla sukelluksiin toisten oppilaiden jalkoihin. Opettajan astuessa veteen yksi oppilas oli jäänyt pinnan alle ja hänet löydettiin vasta puolen tunnin kuluttua syvästä vedestä. Hukkunut oppilas oli sairauden johdosta ollut poissa edellisiltä uimakerroilta.

Hovioikeus katsoi, että opettajan antamia ohjeita ja varoituksia ei voitu pitää riittävinä, vaan hänen olisi pitänyt estää oppilaiden veteen meneminen ennen kuin hän oli vedessä valvomassa. Opettajalla olisi ollut velvollisuus huolehtia siitä, että hukkumisvaaraa ei olisi ollut.

Toinen hovioikeuden mukaan oleellinen seikka oli se, että hukkunut oppilas oli ollut sairaana edellisillä uimakerroilla, joten hänen uimataitoaan ei oltu testattu. Opettajalla ei siten ollut selvää kuvaa oppilaan uimataidosta. Kun opettaja ei ollut estänyt oppilaita menemästä liian syvälle, hän oli syyllistynyt myös kuolemantuottamukseen.

Hovioikeus tuomitsi opettajan tuottamuksellisesta virkavelvollisuuksien rikkomisesta ja kuolemantuottamuksesta sakkoon. Käräjäoikeus oli aikaisemmin hylännyt opettajaa vastaan nostetut syytteet. Kaupunki tuomittiin opettajan työnantajana maksamaan vahingonkorvaukset.

Uimahallionnettomuus 2006

Kolme opettajaa oli toista kertaa 30 oppilaan kanssa uimaopetuksessa uimahallissa. Uimahallissa oli lastenallas, aivan lastenaltaassa kiinni oleva terapia-allas ja isoallas. Osa 1. ja 2. luokan oppilaista osasi uida, osa ei.

Ennen uimaopetusta oli etukäteen selvitetty kunkin oppilaan uimataito. Oppilaille oli annettu menettelytapa- ja käyttäytymisohjeet uimahallissa. Oppilaille oli tehty selväksi, että uimataidottomien pitää mennä lastenaltaaseen. Jonkin verran uimataitoiset saivat mennä terapia-altaaseen, jossa vedenpinta poreili ja väreili.

Opettajat olivat sopineet valvonta-alueistaan allastiloissa. Uimaopettaja huolehti varsinaisesta uimaopetuksesta.

Opettajat olivat tuoneet ryhmänsä saunatiloista allastilaan. Oppilaat livahtivat kuitenkin omia aikojaan altaille. Hetken kuluttua ulkopuolinen uimahallin asiakas huomasi elottoman pojan terapia-altaan pohjalla. Poika saatiin elvytettyä eikä hänelle tullut pysyviä vammoja.

Kaikkia kolmea opettajaa syytettiin tuottamuksellisesta virkavelvollisuuksien rikkomisesta.

Käräjäoikeus antoi tuomionsa 27.9.2006. Tuomiossa kerrattiin tapahtumat ja olosuhteet. Tapahtumien ajoituksessa ratkaiseva osuus oli uimahallin kameravalvontanauhoilla, joista selvisi tapahtumien aikajärjestys ja osittain tapahtumien kulku.

Opettajien kannalta langettavaksi katsottiin se, että he eivät olleet keränneet oppilaita yhteen ennen altaille menoa jakaakseen heidät eri altaille uimataidon mukaan.

Tuomioistuin katsoi opettajilla olleen yhteinen valvontavastuu lasten ohjaamisesta altaille.

Tuomioistuimen mielestä terapia-altaan poreilu ja pinnan väreily eivät, vaikkakin vaikeuttivat havaintojen tekemistä, poistaneet tai vähentäneet valvojien vastuuta. Myöskään uimahallin muu valvonta ei poistanut opettajien vastuuta. Tuomioistuimen mielestä opettajien syyllisyys oli samanveroista.

Opettajille langetettiin tuottamuksellisesta virkavelvollisuuksien rikkomisesta lievin rangaistus, varoitus. Opettajat valittivat tuomiosta. **Hovioikeus ei muuttanut käräjäoikeuden ratkaisua.**